

СУЧАСНЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ БУХГАЛТЕРА В УКРАЇНІ: СИНЕРГІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

У сучасних умовах трансформації економіки України та активної цифровізації усіх сфер ведення бізнесу істотних змін зазнає професійне середовище бухгалтерів [1; 2]. Робоче місце бухгалтера трансформується із традиційного офісного простору на багатофункціональне цифрове середовище, що поєднує інноваційні технологічні інструменти з високим рівнем професійної експертизи. Така еволюція зумовлена необхідністю оперативного прийняття рішень, забезпечення достовірності фінансової інформації, а також відповідності сучасним нормативно-правовим вимогам. У цьому контексті синергія цифрових технологій і професійних компетентностей виступає визначальним чинником ефективності бухгалтерської діяльності.

Цифрові технології стали невід'ємною складовою повсякденної роботи сучасного бухгалтера [2; 3]. Застосування хмарних облікових систем, платформ автоматизованої звітності, інструментів електронного документообігу, аналітичних сервісів та елементів штучного інтелекту істотно підвищує продуктивність праці, мінімізує людські фактори та вивільняє ресурси для виконання завдань, що потребують професійного судження. Зокрема, інтеграція банківських та податкових API, автоматизація розрахунків заробітної плати, податків та формування управлінської звітності вказує на глибоку цифрову трансформацію традиційних функцій бухгалтерського обліку.

Водночас підвищення ступеня автоматизації не призводить до зменшення ролі бухгалтера. Навпаки, зростає значення його аналітичного мислення, здатності до інтерпретації даних, розуміння ризиків та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Сучасні професійні компетентності бухгалтера охоплюють не лише знання національних та міжнародних стандартів обліку, податкового законодавства та корпоративного управління, а й цифрову грамотність, гнучкість до змін, комунікативні навички та здатність працювати в міждисциплінарному середовищі. З огляду на це, робоче місце бухгалтера дедалі частіше розглядається як аналітична платформа для стратегічної підтримки бізнес-рішень.

Особливістю національного контексту є необхідність адаптації до цифрових змін в умовах воєнного стану, економічної турбулентності, змін податкового та валютного регулювання. Бухгалтери змушені швидко опановувати нові інструменти, вивчати оновлені регламенти та забезпечувати безперервність облікових процесів в умовах віддаленої роботи та часткової диджиталізації державних сервісів. Зокрема, активне використання електронного кабінету платника податків, електронних підписів, онлайн-інтеграцій із банками та контролюючими органами демонструє нову парадигму організації бухгалтерської діяльності.

У свою чергу, цифровізація змінює не лише інструменти, а й організаційні форми зайнятості. Поширення дистанційної роботи, гнучкого графіку, використання аутсорсингових моделей сприяє розширенню доступу до професії, однак водночас підвищує вимоги до цифрової етики, управління особистим робочим простором та захисту конфіденційної інформації. Це формує потребу в розвитку цифрової культури як невід'ємного компонента професійної ідентичності бухгалтера.

Окремим викликом стає необхідність опанування великої кількості різномірних програмних продуктів, які можуть мати різну логіку функціонування, інтерфейс та рівень автоматизації. У зв'язку із цим від бухгалтера вимагається не лише технічна обізнаність, але й розуміння цифрових процесів, принципів роботи алгоритмів, а в окремих випадках — базова обізнаність з програмування або налаштуванням цифрових сервісів. Відтак цифрова компетентність перетворюється на ключову умову професійної мобільності та кар'єрного зростання.

Цифрові технології водночас відкривають нові можливості для забезпечення прозорості обліку, внутрішнього контролю та запобігання фінансовим правопорушенням. Використання

інструментів автоматичного моніторингу, блокчейн-рішень та алгоритмів виявлення аномалій у фінансових даних підвищує рівень довіри до бухгалтерської звітності, однак вимагає від фахівців нових знань у сфері кібербезпеки, управління ризиками та цифрової відповідальності.

Таким чином, сучасне робоче місце бухгалтера в Україні є результатом інтеграції інтелектуального людського капіталу та цифрових технологій. Цей симбіоз формує нову модель професійної діяльності, що ґрунтується на гнучкості, адаптивності, стратегічному мисленні та цифровій грамотності. У межах цієї моделі бухгалтер виконує не лише технічні функції, а й бере активну участь у формуванні економічної політики підприємства, управлінні фінансовими ризиками, забезпеченні прозорості бізнесу та сталого розвитку.

В умовах цифрової трансформації економіки, зовнішніх викликів і високої конкуренції ключову роль відіграє здатність бухгалтера до постійного професійного розвитку, відкритості до інновацій та ефективної взаємодії в цифровому середовищі. Ці якості визначають не лише ефективність його щоденної роботи, а й потенціал впливу на загальний успіх організації. Успішна адаптація до цифрових змін можлива лише за умови підтримки професійної спільноти, стимулювання цифрової культури та інституційної підтримки з боку держави.

У контексті глобалізації економічних процесів та гармонізації облікових стандартів особливої ваги набуває здатність бухгалтера ефективно використовувати цифрові інструменти для трансформації фінансової інформації у стратегічні управлінські ресурси. Інтеграція бізнес-аналітики, прогнозного моделювання та автоматизованого аналізу Big Data вимагає нових підходів до підготовки облікової інформації, її структурування та візуалізації. Такий підхід дозволяє керівництву організацій своєчасно приймати обґрунтовані рішення, що базуються не лише на ретроспективних даних, а й на прогнозних сценаріях.

У практиці бухгалтерської діяльності зростає роль цифрових екосистем, що об'єднують різноманітні функціональні модулі: облік, бюджетування, управління грошовими потоками, звітність, контроль та аудит. Серед найбільш поширених на українському ринку платформ варто відзначити хмарні рішення, які забезпечують мобільність, масштабованість та можливість роботи в реальному часі. При цьому бухгалтер все частіше виступає не лише як користувач таких систем, а й як консультант, здатний оцінити доцільність їх впровадження, адаптувати до потреб підприємства та забезпечити їхнє ефективне використання. Таким чином, сучасне робоче місце бухгалтера постає не лише як фізичний або цифровий простір, а й як динамічне середовище постійного навчання, розвитку та співпраці.

Отже, формування сучасного робочого місця бухгалтера в Україні має розглядатися як системний процес, що передбачає одночасну цифровізацію технічного середовища, модернізацію компетентнісного профілю фахівця та зміну парадигми професійної ідентичності. У цьому контексті особливої актуальності набуває міжсекторальна взаємодія — держави, бізнесу та науки, спрямована на створення умов для підготовки бухгалтера нового покоління. На нашу думку, такий фахівець повинен поєднувати глибоке знання облікових принципів, володіння цифровими інструментами, етичну відповідальність та здатність до стратегічного мислення, що забезпечить його конкурентоспроможність на внутрішньому та міжнародному ринках праці.

Список використаних джерел

1. Патуга М., Шматковська Т. Особливості використання та реєстрації PPO та ПРРО в системі розвитку сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. *Галицький економічний вісник*, Т. : ТНТУ, 2023. Том 81. № 2. С. 58–70. URL: https://doi.org/10.33108/galicjanvisnyk_tntu2023.02.071
2. Шматковська Т., & Коробчук Т. Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в моделюванні бізнес-процесів. *Економічний форум*, 2023. 1(3), 156-161. URL: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-3-20>
3. Шматковська Т., Коробчук Т., & Борисюк О. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в системі обліково-аналітичного забезпечення щодо моделювання бізнес-процесів. *Економіка та суспільство*, 2023. (53). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-68>